

Sygn. akt XIV C 491/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2023 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Jacek Grudziński

Protokolant st. sekr. sąd. Agnieszka Oszczypała

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2023 roku w Pile

sprawy z powództwa **M. K.**

przeciwko **J. K.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. Pozbawia prawomocne postanowienie Sądu Rejonowego w Wągrowcu z dnia 14 listopada 2017 r., sygn. akt I Ns 1223/14, opatrzone klauzulą wykonalności z dnia 17 stycznia 2019 roku, w którym zasądzono od powódki M. K. na rzecz pozwanego J. K. z tytułu wyrównania udziału w majątku wspólnym i zwrotu nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty łącznie kwotę 150.001,96 zł (pkt. III ppkt. 3 i pkt. V postanowienia), wykonalności w części dotyczącej kwoty 34.950 zł;
2. Oddala powództwo w pozostałej części;
3. Koszty procesu między stronami wzajemnie znosi.

Jacek Grudziński

Sygn. akt XIV C 491/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 maja 2019 r. powódka M. K. wniosła o pozbawienie w części wykonalności postanowienia Sądu Rejonowego w Wągrowcu z dnia 14 listopada 2017r, sygn. akt I Ns 1223/14, w sprawie o podział majątku wspólnego, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przez Sąd Rejonowy w Wągrowcu w dniu 17 stycznia 2019 r., zasądzonego od powódki M. K. na rzecz pozwanego J. K. kwotę 150.0001,96 zł, w części co do kwoty 133.174, 70 zł, zasądzonej jako dopłata i naliczenie nakładów od powódki na rzecz pozwanego - pkt. III ust.3 i pkt. V postanowienia oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przypisanych lub według spisu kosztów przedstawionego najpóźniej przed zamknięciem rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniosł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przypisanych.

Na rozprawie dnia 17 października 2023 r. strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

M. K. i J. K. zawarli związek małżeński w dniu 4 września 1999 r. W małżeństwie stron obowiązywała wspólność majątkowa małżeńska.

W czasie trwania związku małżeńskiego stron małżonkowie w 2006 r. wybudowali wspólnie dom jednorodzinny położony w (...), dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy Wągrowcu prowadzi księgę wieczystą numer (...).

Budynek ten był piętrowy, podpiwniczony z dobudowanym garażem zewnętrznym. Pomieszczenia mieszkalne były usytuowane tylko na parterze budynku. Pomieszczenie poddasza było nieużytkowane, wymagające dokonanie znacznych nakładów na wykończenie i przygotowanie do funkcji mieszkalnej. W piwnicy usytuowana była kotłownia z piecem O.C, węglowym. Garaż usytuowany był w piwnicy, a drugi zewnętrzny nie był użytkowany.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Pile z dnia 23 września 2014 r., sygn. akt XIV C 862/14, rozwiązano małżeństwo stron przez rozwód. Wyrok uprawomocnił się dnia 15 października 2014 r.

M. K. wnioskiem z dnia 17 listopada 2014 r. skierowanym do Sądu Rejonowego w Wągrowcu wniosła o podział majątku wspólnego z uczestnikiem J. K., obejmującego nieruchomości zabudowaną budynkiem mieszkalnym położoną w (...), składającą się z działek nr (...), zapisaną w Księdze Wieczystej prowadzonej przez Wydział Ksiąg Wieczystych w Wągrowcu pod numerem (...) oraz ruchomości. Wniosła również o ustalenie, że poniosła szkodę z tytułu zbycia przez uczestnika w trakcie trwania wspólności ustawowej małżeńskiej ruchomości o wartości 43.900 zł.

W toku postępowania dowodowego Sąd zlecił przeprowadzenie opinii przez biegłego dr inż. B. H.. Biegły oszacował wówczas wartość nieruchomości położonej w (...) na kwotę 283. 400 zł. Strony nie zgłosiły zastrzeżeń do opinii.

/opinia biegłego B. H. z 30 listopada 2016 r. (k. 69-87)/

Postanowieniem z dnia 14 listopada 2017 r. Sąd Rejonowy w Wągrowcu, I Wydział Cywilny dokonał podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni M. K. i uczestnika postępowania J. K. w ten sposób, że:

1) wnioskodawczyni M. K. przyznał na wyłączną własność:

a) prawo własności nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym położonej w (...), składającą się z działek nr (...), zapisaną w Księdze Wieczystej prowadzonej przez Wydział Ksiąg Wieczystych w Wągrowcu pod numerem (...);

b) udział wynoszący 1/2 części we współwłasności nieruchomości położonych w miejscowości K., gmina W., oznaczonych jako działki ewidencyjne nr (...) o łącznej powierzchni 1.1185 ha, zapisanych w księdze wieczystej (...) o wartości 15.650 zł;

c) własność ruchomości o łącznej wartości 19.192,84 zł szczegółowo wymienionych w punkcie I podpunkt 3 postanowienia z dnia 14 listopada 2017r.

przy czym łączną wartość wymienionych wyżej składników majątku została ustalona na kwotę 325.542, 84 zł.

Uczestnikowi postępowania J. K. Sąd przyznał na wyłączną własność składniki majątku wspólnego opisane w punkcie I podpunkt 6 i 7 postanowienia, o łącznej wartości 96.438,93 zł;

W punkcie III postanowienia, Sąd zasądził od wnioskodawczyni M. K. na rzecz uczestnika postępowania J. K. tytułem wyrównania jego udziału w majątku wspólnym splate w kwocie 114.551,96 zł, płatną w terminie sześciu miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia.

W punkcie V postanowienia Sąd zasądził od wnioskodawczyni M. K. na rzecz uczestnika postępowania J. K. tytułem rozliczenia nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty M. K. kwotę 35.450 zł, płatną w terminie miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia.

W punkcie VIII postanowienia Sąd zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni 500 zł tytułem kosztów sądowych.

Dnia 17 stycznia 2019 r. Sąd Rejonowy w Wągrowcu stwierdził prawomocność postanowienia z dnia 14 listopada 2017r. (sygn. akt I Ns 1222/14) oraz nadał klauzulę wykonalności punkt III i V tego postanowienia.

/postanowienie Sądu Rejonowego w Wągrowcu, I Wydział Cywilny z dnia 14 listopada 2017r., sygn. akt I Ns 1222/14 wraz z uzasadnieniem (k. 18-29), klauzula wykonalności z dnia 17 stycznia 2019r. (k.110)/

Na wniosek J. K. komornik wszczął egzekucję na łączną kwotę 150.001 zł z majątku M. K.. Powódka dowiedziała się o wszczęciu postępowania komorniczego od swojej byłej pracodawczyni do której skierowane zostało przez komornika zawiadomienie o zajęciu wynagrodzenia za pracę M. K.. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania komorniczego zostało również wysłane do powódki, ale nie mogła go odebrać gdyż przebywa na stałe za granicą. Komornik łącznie wyegzekwował od powódki kwotę 16.827,16 zł.

/zawiadomienie o zajęciu wynagrodzenia za pracę (k. 31-32)/

Powódka w dniu 25 czerwca 2018 r. przełała na rzecz pozwanego kwotę 34.950 zł, z należnej pozwanemu kwoty 35.450 zł (punkt V postanowienia). Powódka dokonała potrącenia kwoty 500 zł należnej jej od pozwanego na mocy punktu VIII postanowienia.

/ potwierdzenie przelewu (k.33)/

W dniu 22 sierpnia 2018 r. nastąpiło przekazanie nieruchomości położonej w (...). W imieniu pozwanego działała jego siostra J. B.. Powódka przybrała do czynności troje świadków oraz kominiarza. Z czynności został sporządzony protokół zdawczo- odbiorczy, który obecni podpisali bez zastrzeżeń. Sporządzono także dokumentację fotograficzną stanu nieruchomości, kominiarz wydał opinię nr (...) oraz sporządzono kosztorys napraw.

W protokole zdawczo-odbiorczym stwierdzono:

- uszkodzenie balustrady przy schodach;
- zacieki na ścianach i suficie w salonie, konieczność malowania całego domu;
- uszkodzenie 2 bram garażowych (automatyki, zasilania i części mechanicznej, brak pilotów);
- zniszczenie pieca;
- uszkodzone drzwi do zabudowanej szafy „Komandor”;
- instalacja elektryczna - nierówne natężenia, prowizoryczne naprawy;
- brak klucza górnego do drzwi wejściowych;
- zniszczona lodówka w zabudowie;
- zniszczony bojler do ciepłej wody 60l, brak bojlera 250 l;
- zniszczone: komin dymny (do rozbiórki), piec do c.o., kominek;
- duże ilości różnych odpadów i śmieci nie związanych z normalną eksploatacją budynku mieszkalnego- na zewnątrz nieruchomości, w garżach, piwnicy, poddaszu, w tym zalania olejem posadzki.

/protokół zdawczo-odbiorczy z dnia 22 sierpnia 2018r. (k.34)/

Na zlecenie powódki przeprowadzony został kosztorys remontu budynku, zgodnie z którym wartość proponowanych napraw wyniosłaby łącznie 94.832, 20 zł.

/kosztorys remontu budynku mieszkalnego (k. 37-53)/

Powódka naprawiła balustradę schodową i wymieniła dwa wkłady patentowe zamka- 450 zł, usunęła odpady-1.512 zł oraz zleciła przegląd i wykonanie opinii kominiarskiej – 430,50 zł oraz wykonanie kosztorysu napraw – 500 zł. Tym samym powódka łącznie wydała 2.892,50 zł.

Powódka poinformowała pozwanego pismem z dnia 22 stycznia 2018r. (doręczonym pozwanemu dnia 25 listopada 2018r.) o wyrządzonych szkodach, wysokości kosztów usunięcia szkód, oraz wezwała go do zapłaty 97.724, 70 zł. Pozwany nie naprawił szkód, ani nie ustosunkował się do pisma powódki.

/ dowód: pismo powódki z dnia 22 stycznia 2018r. wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 91-93)/

Pismem z dnia 9 listopada 2018r.(doręczonym 13 listopada 2018r.) powódka dokonała potrącenia wierzytelności J. K. wobec M. K. w wysokości 114.551,06 zł z tytułu wyrównania udziału w majątku wspólnym, zasądzonej prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Wągrowcu z dnia 14 listopada 2017r. (sygn. akt I Ns 1223/14) w tym wierzytelności powódki wobec pozwanego w kwocie 97.724,70 zł z tytułu naprawienia szkód.

W odpowiedzi pozwany, uznał, iż roszczenia powódki są bezzasadne.

/pismo powódki z dnia 9 listopada 2018r. (k. 94-97), odpowiedź pozwanego (k. 98-99)/

Powódka opuściła nieruchomość położoną w (...) w maju 2014 r. Od tego czasu nieruchomość była w wyłącznym władaniu pozwanego. Pozwany nie przebywał w nieruchomości na stałe, przyjeżdżał do nieruchomości około raz na miesiąc. Na stałe pozwany zamieszkiwał u swojej siostry J. B..

W listopadzie 2016r. biegły dr inż. B. H. dokonał oględzin nieruchomości. Biegły oszacował wówczas wartość nieruchomości położonej w (...) na kwotę 283. 400 zł. Biegły w opinii wskazał, że teren wokół działki jest zaniedbany.

Pozwany nie korzystał z pieca co., komina i bojlera od momentu odłączenia energii elektrycznej na posesji stron przez powódkę, tj. do wiosny 2014r. Pompa i wentylator do pieca są bowiem zasilane na prąd. Nie działała również lodówka, z której pozwany nie korzystał.

Prąd został ponownie podłączony do nieruchomości w 2016r. przez powódkę.

Zacieki na kominie zaczęły wychodzić w drugim roku użytkowania domu. Strony chciały wtedy zakupić wkład kominowy, do czego jednak finalnie nie doszło z uwagi na brak środków finansowych.

Dom został zakupiony przez strony z popsutymi bramami garażowymi. Pozwany samodzielnie próbował je naprawić. Strony zakupiły do bocznej bramy nowy automat, jednak był on za słaby i popsuł się po roku użytkowania. Brama przez cały czas była otwierana ręcznie.

Balustradę przy schodach uszkodziła powódka podczas zabierania z posesji agregatu prądotwórczego, który znajdował się pod schodami. Było to pod nieobecność pozwanego w domu.

Kominek w salonie został zakupiony w 2012r. Pozwany dokonał jego instalacji samodzielnie, pomimo braku kwalifikacji w tym zakresie.

Strony nigdy nie zakupiły bojlera 250 l. Strony planowały podłączyć taki bojler i zasilać go panelami słonecznymi, jednakże docelowo ta inwestycja nigdy nie została zrealizowana.

Jeszcze w czasie wspólnego zamieszkiwania nieruchomości przez strony, miały one problem z przeciekającymi drzwiami balkonowymi na piętrze. Podczas silnego wiatru przedostawała się przez nie woda, prowadziło do jej przeciekania na parter i w konsekwencji do uszkodzeń paneli. Strony nie podjęły jednak żadnych kroków naprawczych albowiem do przeciekania dochodziło jedynie w trakcie nawałnic.

W czasie trwania małżeństwa stron i wspólnego zajmowania się nich nieruchomości, małżonkowie dokonywali remontu domu w systemie gospodarczym, na co obie strony wyrażały zgody. Pozwany min. sam podłączał komin, który od czasu jego zamontowania działał nieprawidłowo. Strony nie podjęły jednak żadnych kroków, aby naprawić wadliwie podłączony komin.

Zgodnie z opinią biegłego B. H. z dnia 20 stycznia 2022 r., w okresie 21 miesięcy (upływ czasu liczony od daty wyceny tj. 30 listopada 2016 r. do dnia 22 sierpnia 2018 r.) wystąpiła istotna zmiana wartości rynkowej nieruchomości położonej w (...), spowodowana pogorszeniem stanem technicznym budynku i nieruchomości.

Obecnie według biegłego wartość rynkowa nieruchomości (według stanu z dnia 22 sierpnia 2018r.) jest obniżona o kwotę 48.600 zł w stosunku do wartości tej nieruchomości określonej według stanu z dnia opracowania opinii z 30 listopada 2016 r.

Jednocześnie biegły podkreślił, że umniejszenie wartości rynkowej nieruchomości nie było efektem celowego zniszczenia, albowiem nie stwierdzono występowania mechanicznych uszkodzeń w tym zniszczeń jako efektu użycia siły.

Zgodnie z opinią biegłego, pogorszenie stanu nieruchomości w okresie 21 miesięcy to ewidentny efekt niewłaściwej eksploatacji tj.:

- braku jej stałego użytkowania;
- zaniedbań dotyczących kontroli sprawności elementów instalacyjnych obiektu;
- dbałości w zakresie zapewnienia porządku w budynku i na działce.

Biegły wskazał, że komin budynku już w 2016 r. posiadał komin o znacznym stopniu zużycia. W okresie od 2014 r. do 2016 r. budynek nie posiadał licznika, czyli obiekt był pozbawiony energii elektrycznej i możliwości użytkowania sprzętu z poborem mocy. Zwisający koniec listwy poręczy występował przed datą 2016 r. Ponadto biegły stwierdził: ogólny bałagan w części ogrodowej, bałagan i zły stan pomieszczenia garażowego i poddasza, zły stan pieca, zabrudzone ścian, odpadający tynk, zgrzybienia.

W 2021 r. powódka sprzedała sporną nieruchomość za kwotę około 360.000-380.000 zł.

/przesłuchanie stron (k. 194-197), zeznania świadka J. B. (k. 262-264), zeznania świadka I. H. (k.264), zeznania świadka H. G. (k.264-265), zeznania świadka D. S. (1) (k. 265–266), zeznania świadka Ł. S. (k. 266-267), zeznania świadka Z. K. (k.267), zeznania świadka M. W. (k.267-268), zeznania świadka D. B. (k. 268-270), zeznania świadka J. L. (k. 331); przesłuchanie biegłego B. H. (k. 332-333), opinia biegłego B. H. z 20 stycznia 2022 r. (k. 417-443), przesłuchanie stron na rozprawie dnia 17 października 2023 r. (k. 465-467)/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następującą ocenę dowodów .

Za wiarygodne należało uznać wszystkie dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, które zostały dopuszczone przez Sąd jako dowody w niniejszym postępowaniu, gdyż ich wiarygodność i moc dowodowa nie były kwestionowane w toku postępowania.

Świadek J. B. jest siostrą pozwanego. Pomimo relacji rodzinnych łączących świadka ze stroną postępowania, świadek zeznawała w sposób wiarygodny i bezstronny. Świadek wskazała, że uczestniczyła w przekazaniu domu w 2018 r. i

nie zauważyła, aby stan domu uległ znacznemu pogorszeniu od 2016 r. Świadek wskazała również, że bywała często u stron w czasie trwania małżeństwa stron i już wtedy na kominie były widoczne zacieki, okna się nie domykały co powodowało zacieki na ścianach i uszkodzenie paneli, nie działały również bramy, które były otwierane ręcznie.

I. H. zeznawała w sposób wiarygodny. Świadek wskazała, że sprzątała w spornej nieruchomości na zlecenie pozwanego. Świadek wskazała, że w domu nie było prądu, który został wyłączony przez powódkę. Zdaniem świadka dom był w dobrym stanie, pomijając brak prądu. W garażu znajdowały się śmieci, ale były to kartony od artykułów spożywczych.

H. G. zeznawał w sposób wiarygodny. Świadek wskazał, że bywał w domu na zaproszenie pozwanego, już po wyprowadzce powódki. Zdaniem świadka dom znajdował się w dobrym stanie technicznym, poza brakiem prądu.

D. S. (2) zeznawał w sposób logiczny i spójny z resztą materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy. Świadek wskazał, że bywał w domu stron, po wyprowadzce powódki. Zdaniem świadka dom był zadbane, w dobrym stanie, poza tym, że w domu odłączony był prąd. Po odłączeniu prądu, pozwany wyprowadził się z domu i bywał w nim jedynie sporadycznie.

Ł. S. zeznawał w sposób wiarygodny. Świadek wskazał, że był na spornej nieruchomości, gdyż dokonywał kosztorysu napraw na zlecenie powódki. Zdaniem świadka dom wymagał gruntowego remontu- wymiany wymagały min. bramy, komin i piec centralny.

Z. K. zeznawał w sposób wiarygodny. Świadek wskazał, że pracuje jako kominiarz i był dwukrotnie na spornej nieruchomości. Pierwszy raz świadek był w nieruchomości w momencie odbioru nieruchomości i wówczas piec jak i przewody kominowe były sprawne. Drugi raz świadek był na nieruchomości, na prośbę powódki około 3-4 lata temu. Powódka prosiła świadka o zrobienie przeglądu technicznego. Podczas drugiej wizyty świadek uznał, że komin nie nadaje się do dalszego użytkowania. Świadek wskazał również, że strony zaniedbały regularnych przeglądów kominiarskich.

Świadek M. W. jest aktualnym partnerem powódki. Zdaniem Sądu bliskie relacje świadka z powódką, rzutowały na wiarygodność zeznań świadka, który zeznawał w sposób stronniczy. Za wiarygodne Sąd uznał twierdzenia świadka w zakresie w jakim świadek wskazał, że powódka celowo odłączyła prąd na spornej nieruchomości. Za niewiarygodne natomiast Sąd uznał twierdzenia świadka w zakresie w jakim świadek opisywał stan nieruchomości w czasie jej odbioru w 2018 r., sam świadek bowiem przyznał, że nie brał udziału w tym wydarzeniu, a jego przebieg zna jedynie z opowieści powódki.

D. B. jest matką powódki. Pomimo relacji rodzinnych świadka ze strona postępowania świadek zeznawała w sposób wiarygodny. Świadek wskazała, że powódka odłączyła prąd na spornej nieruchomości. Świadek wskazała również, że jej zdaniem w czasie odbioru nieruchomości w 2018r. , nieruchomość była w złym stanie.

J. L. zeznawał w sposób wiarygodny. Świadek wskazał, że zajmuje się naprawę pieców. Świadek wskazał, że piec w spornej nieruchomości przestał być sprawny z uwagi na zbyt rzadkie użytkowanie.

Opinia biegłego dr inż. B. H. z dnia 20 stycznia 2023 r. zasługiwała na przymiot wiarygodności. Opinia została sporządzona w sposób fachowy i rzeczowy. Biegły w opinii udzielił jasnych odpowiedzi na pytania (zagadnienia) zawarte w tezach dowodowych, a postawione wnioski należycie uzasadnił. Biegły został również uzupełniająco przesłuchany na rozprawie dnia 2 marca 2021 r. Biegły zeznawał w sposób logiczny, spójny i fachowy.

Powódka zeznawała w sposób częściowo wiarygodny. Sąd dał wiarę twierdzeniom powódki w zakresie w jakim powódka wskazała, że odłączyła prąd na spornej nieruchomości. Za wiarygodne uznać również należało twierdzenia powódki w zakresie w jakim powódka przyznała, że sprzedała sporną nieruchomość w 2021 r. Wiarygodne również były twierdzenia powódki w zakresie w jakim wskazywała, że komornik w toku postępowania egzekucyjnego wyegzekwował od powódki kwotę 16.827,26 zł tytułem spłaty pozwanego.

Natomiast za niewiarygodne Sąd uznał twierdzenia powódki, w zakresie w jakim powódka podnosiła, że wszelkie szkody na nieruchomości powstały w okresie od 2016 r. do 2018 r. Twierdzenia powódki w tym zakresie pozostają w sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym w szczególności z opinią biegłego dr inż. B. H., który wyraźnie wskazał, że część uszkodzeń takich jak min. niesprawny komin, czy uszkodzona poręcz od balustrady, zaniedbany ogród istniały już w momencie oględzin nieruchomości dokonanych przez biegłego w 2016 r.

Za niewiarygodne uznać również należało twierdzenia powódki, w zakresie w jakim powódka wskazywała, że pozwany celowo i złośliwie zaniedbał wspólną nieruchomość stron, celem obniżenia jej wartości rynkowej. Powyższe twierdzenia powódki nie znajdują odzwierciedlenia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, w tym w opinii biegłego B. H., który wyraźnie wskazał, że obniżenie wartości rynkowej spornej nieruchomości, nie wynikało z celowych działań pozwanego, lecz wynikało z niewłaściwej eksplantacji nieruchomości.

Pozwany zeznawał w sposób wiarygodny. Pozwany wskazał, że nie mieszkał w spornej nieruchomości lecz jedynie jej „doglądał”. Pozwany podał również, że na nieruchomości przez długi czas nie było prądu, gdyż powódka rozwiązała umowę z energetyką, bez uzgodnienia tego z pozwanym. Pozwany wskazał również, że komin i kominiek były już niesprawne w czasie wspólnego zamieszkiwania w domu przez strony. To samo dotyczy się zacieków na ścianach spowodowanych nieszczelnymi oknami. Również balustrada od schodów była uszkodzona, przed oględzinami biegłego w 2016r. Twierdzenia pozwanego są zgodne i spójne ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym zeznaniami świadków i opinią biegłego dr inż. B. H..

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze procesu żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy.

W myśl art. 843 § 3 k.p.c., w pozwie zawierającym powództwo przeciwegzekucyjne powód powinien przytoczyć wszystkie zarzuty, jakie w tym czasie mógł zgłosić, pod rygorem utraty prawa korzystania z nich w dalszym postępowaniu.

Zgodnie z treścią prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Wągrowcu, I Wydział Cywiny z dnia 14 listopada 2017r. (sygn. akt I Ns 1222/14) powódka jako dłużniczka została zobowiązana do spłaty pozwanemu kwoty 114.551,96 zł z uwagi na przyznanie powódce na wyłączną własność nieruchomości położonej pod adresem (...), która objęta była współwłasnością majątkową małżeńską, w terminie sześciu miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia (pkt III ust.3 w.w. postanowienia) oraz kwoty 35.450 zł z tytułu naliczenia nakładów płatną w terminie miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia (pkt. V w.w. postanowienia).

Natomiast pozwany obowiązany był do opróżnienia ze swoich rzeczy, opuszczenia i wydania powódce nieruchomości położonej pod adresem (...) w terminie trzech miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia (pkt. VII w.w. postanowienia).

Dnia 17 stycznia 2019 r. Sąd Rejonowy w Wągrowcu stwierdził prawomocność postanowienia Sądu Rejonowego w Wągrowcu, I Wydział Cywiny z dnia 14 listopada 2017r. (sygn. akt I Ns 1222/14) oraz nadał klauzulę wykonalności postanowieniu w pkt. III i V.

Powódka w dniu 25 czerwca 2018 r. przelała na rzecz pozwanego kwotę 34.950 zł, z należnej pozwanemu kwoty 35.450 zł (punkt V postanowienia). Powódka dokonała potrącenia kwoty 500 zł należnej jej od pozwanego na mocy punktu VIII potrącenia.

W dniu 22 sierpnia 2018 r. nastąpiło przekazanie nieruchomości położonej w (...).

Pismem z dnia 9 listopada 2018 r. powódka podniosła zarzut potrącenia na kwotę 97.724,70 zł na rzecz powódki z tytułu wyrządzonych szkód polegającym na celowym zaniechaniu nieruchomości położonej w (...), co spowodowało znaczne zmniejszenie wartości rynkowej nieruchomości i było celowym działaniem pozwanego, polegającym na niewywiązaniu się łączącego stron stosunku wynikającego z prawomocnego postanowienia o podziale majątku wspólnego małżonków. W odpowiedzi na pismo powódki, pozwany uznał zarzut potrącenia za całkowicie bezzasadny.

Ze ściągniętego od powódki całego świadczenia objętego tytułem wykonawczym komornik przekazał pozwanemu jedynie 16.827,26 zł Tym samym tylko w tym zakresie roszczenie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności wygasło, natomiast w pozostałej części nadal powódce przysługiwało. Nakazywało to rozważyć jego merytoryczną zasadność.

W myśl art. 498 § 1 k.c., gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Warunkami potrącenia są więc:

- aby przedmiotem obu wierzytelności były pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku,
- aby obie wierzytelności były wymagalne, a więc aby istniała prawna możliwość żądania przez wierzyciela zaspokojenia świadczenia po nadejściu terminu płatności lub wydania rzeczy,
- aby przynajmniej wierzytelność przedstawiana do potrącenia mogła być dochodzone przed sądem lub innym organem państwowym.

W tym miejscu zaznaczyć należy, że zgodnie z ogólną regułą, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z niego wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.), obowiązek wykazania powyższych przesłanek spoczywał na powódce.

Pozwany przyznał, że tytułem spłaty powódka przekazała mu kwotę 34.950 zł (k. 194 v.). W tej części zatem żądanie pozwu należało uznać za uzasadnione, co skutkowało uwzględnieniem powództwa co do wyżej wskazanej kwoty.

W pozostałej części powódka nie wykazała zasadności swego powództwa.

Kolejno, powódka zasadność swojego roszczenia opierała na twierdzeniach, że nie zamieszkiwała spornej nieruchomości od 2014 r. W okresie od 2014 r. do sierpnia 2018 r. sporna nieruchomość pozostawała w faktycznym władaniu pozwanego.

Zdaniem powódki, stan nieruchomości uległ znacznemu pogorszeniu w czasie, gdy nieruchomość była zajmowana przez pozwanego, o czym miała świadczyć różnica rynkowej wartości nieruchomości w 2016 roku i w 2018 roku. Powódka twierdziła, że działania i zaniechania pozwanego doprowadziły do powstania szkody w jej majątku. Stosownie do treści art. 415 k.c., kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Powódka winna była zatem wykazać przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej: zaistnienie szkody w jej majątku, winę pozwanego za powstanie szkody oraz związek przyczynowy między działaniem lub zaniechaniem pozwanego a powstaniem szkody. W ocenie Sądu, zadaniu temu powódka nie sprostała.

Wbrew twierdzeniom powódki w latach 2014-2017 pozwany nie był dłużnikiem powódki na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Wągrowcu z dnia 14 listopada 2017 r. o podziale majątku wspólnego stron; stał się nim dopiero w momencie uprawomocnienia w.w. postanowienia tj. 21 maja 2018 r.

W tym miejscu wyraźnie podkreślić należy, że do czasu uprawomocnienia się postanowienia o podziale majątku wspólnego sporna nieruchomość stanowiła własność obojga małżonków, tym samym oboje małżonkowie obowiązani byli dbać o sporną nieruchomość, niezależnie od tego kto ją w tym czasie zajmował.

Powódka była w takim samym zakresie jak pozwany uprawniona do zamieszkiwania nieruchomości jak i dbania o jej odpowiedni stan. To, że powódka dobrowolnie opuściła nieruchomość w 2014 r., nie zwalnia jej z prawnego obowiązku dbania o majątek wspólny stron.

Powódka podnosiła, że zachowanie pozwanego nacechowane było złośliwością, tymczasem to powódka po swojej wypowiedzi nie interesowała się wspólną nieruchomością stron.

Powódka sama przyznała, że odłączyła prąd od spornej nieruchomości bez uzgodnienia tego z pozwanym, co w znaczący sposób doprowadziło do pogorszenia stanu technicznego nieruchomości. Z uwagi na brak prądu, w nieruchomości nie mógł działać piec, co spowodowało zawilgocenie i zniszczenie ścian.

Ponadto powódka miała świadomość, że już momencie opuszczenia przez nią nieruchomości, nieruchomość ta wymagała przeprowadzenia napraw, takich jak nieszczelne okna, czy uszkodzony komin. Pomimo posiadania tej wiedzy, powódka mimo, że była nadal współwłaścicielką spornej nieruchomości, nie poczyniła żadnych starań co do dokonania niezbędnych napraw, co powodowało dalsze pogarszanie się stanu nieruchomości.

Powódka nie potrafiła skonkretyzować rzekomych zniszczeń których miał dokonać pozwany. Wskazywała ona bowiem bardzo ogólnikowo na konieczność wykonywania takich remontów jak malowanie ścian czy zepsuty piec, jednocześnie powódka przyznała, że podczas wspólnego zamieszkania stron w spornej nieruchomości komin był już niesprawny, a ściany były zawilgocone.

Kosztorys który powódka dołączyła do akt spraw dotyczył modernizacji całego domu, a nie napraw poszczególnych elementów czy sprzętów zniszczonych rzekomo przez pozwanego.

Sporna nieruchomość przez okres przeszło dwóch lat nie była na stałe zamieszkiwana, nie działał prąd, tym samym nieruchomość nie była ogrzewana, czego konsekwencją było pogorszenie stanu technicznego nieruchomości.

Tym samym „przerzucanie” całkowitej odpowiedzialności za pogorszenie się stanu nieruchomości na pozwanego jest całkowicie nieuzasadnione, albowiem powódka jako współwłaścicielką miała również obowiązek dbać o nieruchomość, ponadto powódka w żaden sposób nie udowodniła, że pogorszenie stanu spornej nieruchomości wynikało z zawinionego zachowania pozwanego.

Zgodnie bowiem z opinią biegłego dr inż. B. H. (który co istotne przeprowadzał oględziny spornej nieruchomości zarówno w 2016 r. jak i w roku 2018 r.) zmniejszenie wartości rynkowej spornej nieruchomości nie wynikało z efektu celowego zniszczenia obiektu, lecz z niewłaściwej eksploatacji nieruchomości, w tym braku jej stałego użytkowania, zaniedbań dotyczących kontroli sprawności elementów instalacyjnych obiektu, dbałości w zakresie zapewnienia porządku w budynku i na działce, co było obowiązkiem zarówno powódki jak i pozwanego.

W związku z powyższym, Sąd w punkcie pierwszy wyroku pozbawia prawomocne postanowienie Sądu Rejonowego w Wągrowcu z dnia 14 listopada 2017 r., sygn. akt I Ns 1223/14, opatrzone klauzulą wykonalności z dnia 17 stycznia 2019 roku, w którym zasądzono od powódki M. K. na rzecz pozwanego J. K. z tytułu wyrównania udziału w majątku wspólnym i zwrotu nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty łącznie kwotę 150.001,96 zł (pkt. III ppkt. 3 i pkt. V postanowienia), wykonalności w części dotyczącej kwoty 34.950 zł.

W punkcie drugim wyroku Sąd oddalił powództwo w pozostałej części.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Na koszty procesu poniesione przez powódkę składały się: opłata od pozwu- 6.659 zł, wykorzystane zaliczki na biegłego w kwotach – 3.863,05 zł i 459,27 zł oraz koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 5.417 zł. Łącznie zatem powódka poniosła koszty procesu wysokości 16.398,32 zł.

Na koszty poniesione przez pozwanego w związku z udziałem w sprawie składają się : opłata-100 zł, wykorzystana zaliczka- 300 zł, koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 5.417 zł. Łącznie zatem poniesione przez pozwanego koszty 5.817 zł.

Z uwagi na uwzględnienie powództwa w zakresie 26 % powódka może domagać się zwrotu od pozwanego poniesionych przez siebie kosztów procesu w takim właśnie procencie (26%) – co daje kwotę 4.263,56 zł. Z kolei pozwany, który wygrał sprawę w 74% może domagać się od powódki zwrotu poniesionych przez siebie kosztów w takim właśnie udziale (74%)- co daje kwotę 4.304,58 zł.

Biorąc pod uwagę, że kwoty te są do siebie bardzo zbliżone, mając na uwadze wynik sprawy, ale także wysokość poniesioną przez każdą ze stron kosztów procesu w związku z udziałem w sprawie, zasadnym było wzajemne zniesienie kosztów procesu między stronami.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie przytoczonych przepisów prawa orzeczono jak w sentencji wyroku.

Jacek Grudziński